Auca de Joan Vinyoli (1914-1984)

Que festeja el centenari d'un home extraordinari

1. Després de bregar una estona
un estiu a Barcelona,
massís com un carquinyoli,
va néixer en Joan Vinyoli.

2. El pare, malaguanyat,
se li mor ben aviat.
Llavors sa mare, l'Emília,
tira endavant la família.

3. I el porta a dues escoles
a aprendre les beceroles.
Eixerit i espavilat,
amb més d'un hi fa amistat:

4. Teixidor, Gomà, Riquer,
i més gent que no diré.
Els estius, amb paper i ploma
els passa a Santa Coloma.

5. On observa molt atent
el tarannà de la gent.
De la gent i la natura,
per fer-ne literatura.

6. Ja sempre més durà a dins:
arbres, camps, boscos, camins.
i aquells anys de la noiesa,
amb nostàlgia i amb tendresa

7. Cursa estudis de Comerç,
i amb setze anys es troba immers
en una editorial
on es guanyarà el jornal.

8. Els anys trenta, a l'Ateneu,
molt sovint hi posa el peu.
I el “converteix” l'Abelló
a la vida interior.

9. Fill de viuda, s'ha escapat
d'haver d'anar a fer el soldat.
És llavors que fa un gran pas
i treu “Primer desenllaç”.

10. Que ve a ser la temptativa
en què imita Rilke i Riba.
Un cop acaba la guerra
afronta el seu jo i s'aferra.

11. Cerca l'autenticitat.
Escriu poc, resta aturat.
I “Què sóc? D'on vinc? On vaig?”,
tres preguntes es fa a raig.

12. En aquesta nova fase
amb Teresa Sastre es casa.
Té dos fills Joan i Albert;
si un és viu, l'altre és despert.

13. “De vida i somni” publica
i aviat de mica en mica
és conegut, premiat
I es fa un lloc en el mercat.

14. L'any cinquanta-dos ve al món
el tercer fill, en Raimon.
A Begur passa l'estiu
on escolta el mar què diu.

15. Un llibre molt celebrat
des de sempre és “El Callat”
pausadament gira el gall”;
així acaba aquest treball.

16. I com si cerqués petroli,
llaura que llaura en Vinyoli,
conreant la poesia
a partir del dia a dia.

17. Quan llegiu “Realitats”
no quedeu bocabadats?
Un altre llibre de pes
serà “Tot és ara i res”.

18. A mitjan dels anys setanta
la seva obra a tots encanta.
I com que és un gran poeta
treu “Poesia completa”.

19. I algun llibre més que dic:
“Vent d'aram”, “Llibre d'amic”.
L'any setanta-vuit escriu
un nou poemari: “El griu”.

20. Poc després l'home es jubila;
llavors més versos enfila.
Instal·lat a Vallvidera,
treballa com una fera.

21. Tradueix a tort i a dret
Rilke, Nietzsche, Hölderlin, Goethe.
Ja malalt d'hipertensió,
ens escriu el bo i millor.

22. “A hores petites” treu,
un poemari ben seu,
on Vinyoli vol i dol
«l'encesa posta de sol».

23. I encara traurà després
"Domini màgic" i més.
Fins que el darrer poemari
és “Passeig d'aniversari”.

24. L'any vuitanta-quatre mor.
D'ell ens queda un gran tresor:
Les paraules, el seu món
amb què ens porta a qui sap on.

Joan Vilamala, 2014

La paret de les auques - http://www.auques.cat - Jordi Fons, Joan Vilamala